

Dosarul nr. 2ra-320/23
2-19064669-01-2ra-27022023

Prima instanță: Judecătoria Ungheni (jud. R. Costru)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Malii, V. Cotorobai, A. Braga)

ÎNCHEIERE

24 iulie 2024

mun. Chișinău

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător

Judecători

Stela Procopciuc

Oxana Parfeni

Lilia Roic-Botezatu

examinând admisibilitatea recursului declarat de Svetlana Ulkina, reprezentată de avocatul Nadejda Agatii,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă Svetlana Ulkina împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Euroatlant” cu privire la încasarea salariului neachitat, compensației pentru concediile de odihnă nefolosite și repararea prejudiciului material,

împotriva deciziei din 03 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins cererea de apel depusă de Svetlana Ulkina, reprezentată de avocatul Nadejda Agatii și s-a menținut hotărârea din 23 iunie 2022 a Judecătoriei Ungheni,

a constatat:

La 20 decembrie 2018, Svetlana Ulkina a depus cerere de chemare în judecată împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Euroatlant”, prin care a solicitat încasarea salariului neachitat, compensației pentru concediile de odihnă nefolosite pentru perioada din 20 martie 2012 până la data emiterii hotărârii judecătorești și repararea prejudiciului material cauzat prin reținerea plății salariului în sumă de 50 000 lei.

În motivarea acțiunii a invocat că, la 20 martie 2012, a fost angajată în funcția de manager de proiect la SRL „Euroatlant”, prin cumul, în baza contractului individual de muncă, cu dreptul de a reprezenta societatea în toate instituțiile competente din Republica Moldova, pe obiectul amplasat în mun. Chișinău, str. M. Viteazul, nr. 11.

În rezultatul negocierilor între reclamantă și directorul/cofondatorul SRL „Euroatlant”, Iurie Chirinciuc, au stabilit că, salariul pentru munca prestată va fi achitat în sumă deplină după încheierea tranzacției de vânzare-cumpărare a bunului imobil menționat supra.

Neavând studii juridice, nu a cunoscut că contractul individual de muncă, în mod obligatoriu, urma să fie încheiat în formă scrisă. Prin urmare, angajatorul, contrar dispozițiilor art. 58 din Codul muncii nu i-a propus perfectarea contractului individual de muncă în formă scrisă.

De asemenea, nu a fost informată că, potrivit art. 142 din Codul muncii, angajatorul este obligat să aducă la cunoștința salariatului despre mărimea salariului, forma retribuției, modul de calculare a salariului, periodicitatea și locul de plată, reținerile, alte condiții referitor la salariu și modificarea acestora, iar salariul se plătește periodic, dar nu mai rar de cât de două ori pe lună, pentru salariații pe unitate de timp sau în acord, nu mai rar decât o dată pe lună pentru salariații în baza salariilor lunare ale funcției.

A indicat că angajatorul doar a perfectat și i-a înmănat ordinul nr. 125 din 20 martie 2012, cu privire la angajarea în serviciu. În calitate de angajat, a reprezentat interesele SRL „Euroatlant”, față de persoanele fizice și juridice, instituțiile financiare, instanțele de judecată, executorii judecătorești, în procesul de procurare a bunurilor imobile, amplasate pe str. Mihai Viteazul, nr. 11, mun. Chișinău.

Reclamanta a precizat că angajarea în funcție de manager de proiect, cât și activitatea sa în cadrul societății se confirmă prin ordinul nr. 125 din 20 martie 2012, procura nr. 5313 din 16 iulie 2013, referințe, cerere reconvențională, mandate, avize, procese-verbale, etc.

A specificat că, anularea împuternicirilor acordate reclamantei de către SRL „Euroatlant” pentru perfectarea tuturor actelor necesare pentru pregătirea și încheierea tranzacției de vânzare-cumpărare a bunurilor imobile sus indicate a fost efectuată prin emiterea ordinului nr. 43 din 16 noiembrie 2015, semnat de administratorul SRL „Euroatlant”, Lidia Gojan, iar copia acestui ordin (neautenticată) i-a fost prezentat în cadrul ședinței de judecată din 18 decembrie 2015.

Ulterior, la 21 ianuarie 2016, s-a adresat cu o scrisoare către SRL „Euroatlant”, cu solicitarea confirmării existenței/inexistenței ordinului nr. 43 din 16 noiembrie 2015, totodată, solicitând în cazul de încetare a relațiilor de muncă, să-i fie achitat salariul pentru toată perioada de activitate și compensațiile pentru concediile nefolosite, însă răspuns la aceasta nu a primit.

A menționat că, pfiada faptului că nu a fost concediată din funcție, din anul 2012 nu a primit recompensă nici pentru munca prestată, nici pentru concediile anuale de odihnă nefolosite.

Reclamanta a opinat că, i s-a încălcat grav dreptul ei de proprietate, garantat și inviolabil, dreptul la un trai decent și civilizat în condiții favorabile, or, neachitarea la timp a salariului automat duce la scăderea nivelului de existență. În urma acțiunilor ilegale ale angajatorului, i-a fost pricinuit un prejudiciu moral și material considerabil, care în rând cu cheltuielile de judecată, urmează a fi reparate din contul pârâtei.

În urma concretizării cerințelor, reclamanta a solicitat încasarea salariului neachitat pentru perioada 20 martie 2012 – 31 decembrie 2019 în mărime de 1 101 960 lei, compensația pentru concediile de odihnă nefolosite pentru perioada indicată în mărime de 105 282,29 lei și penalități pentru reținere din vina

angajatorului a salariului și a indemnizației de concediu, pentru fiecare zi de întârziere, în mărime de 0,3 la sută din suma neplătită în termen.

Prin hotărârea din 23 iunie 2022 a Judecătoriei Ungheni, s-a respins cererea de chemare în judecată depusă Svetlana Ulkina, ca fiind neîntemeiată și lipsită de suport probatoriu.

La 12 iulie 2022, Svetlana Ulkina, reprezentată de avocatul Nadejda Agatii, a declarat apel împotriva hotărârii din 23 iunie 2022 a Judecătoriei Ungheni, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii instanței de fond și emiterea unei noi decizii de admitere a cererii de chemare în judecată.

Prin decizia din 03 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea de apel depusă de Svetlana Ulkina, reprezentată de avocatul Nadejda Agatii, și s-a menținut hotărârea din 23 iunie 2022 a Judecătoriei Ungheni.

Pentru a decide astfel, Curtea de Apel Chișinău a stabilit inexistența raportului juridic de muncă între SRL „Euroatlant” și Svetlana Ulkina, or, conform legii, dovada acestui fapt poate fi realizată doar printr-un contract individual de muncă distinct încheiat între părți în formă scrisă.

Curtea de Apel Chișinău a notat că instanța de fond a constatat just că, deși a fost prezentat ordinul nr. 125 din 20 martie 2012, prin care Svetlana Ulkina ar fi fost numită în funcția de manager de proiect al SRL „Euroatlant” prin cumul, cu mențiunea „în baza contractului individual de muncă”, un astfel de contract individual de muncă nu a fost întocmit, respectiv lipsa acestuia la caz, demonstrează netemeinicia cerințelor reclamantei față de pârâtă. Drept urmare, în lipsa contractului individual de muncă încheiat între partea reclamantă și partea pârâtă nu poate fi recunoscută valabilitatea ordinului de angajare nr. 125 din 20 martie 2012, prezentat de Svetlana Ulkina.

Instanța de apel nu a reținut argumentele apelantei cu referire la faptul că aceasta nu are obligația de a păstra contractul individual de muncă, fiind obligația angajatorului, or, atât angajatorul, cât și salariatul sunt părți ale contractului individual de muncă. Este obligația angajatorului de a perfecta și încheia cu salariatul contractul individual de muncă, dar, odată ce angajatorul nu recunoaște că un asemenea contract a fost încheiat, din Registrele de evidență prezentate de acesta, nu rezultă înregistrarea unui asemenea contract cu Svetlana Ulkina, este prin urmare, obligația părții reclamante de a proba contrariul.

Totodată, Curtea de Apel Chișinău a precizat că, este relevant și faptul, că la data emiterii așa-zisului ordin de angajare din 20 martie 2012, SRL „Euroatlant” nu exista ca entitate, or, abea conform deciziei din 01 februarie 2013 a Camerei Înregistrării de Stat, au fost înregistrate modificările în actele de constituire a SRL „CAVIO” și a fost schimbată denumirea în SRL „Euroatlant” (f.d. 146, vol.1).

Curtea de Apel Chișinău a menționat că instanța de fond corect a punctat că procurile la care face trimitere reclamanta, demonstrează de fapt niște raporturi civile de reprezentare între părți.

La 06 februarie 2023, Svetlana Ulkina, reprezentată de avocatul Nadejda Agatii, a depus recurs împotriva deciziei din 03 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii instanței de fond și emiterea unei noi hotărâri, prin care cererea de chemare în judecată să fie admisă integral.

În motivarea recursului a menționat că atât hotărârea instanței de fond, cât și decizia instanței de apel au fost emise cu încălcarea normelor de procedură civilă, prin ce au fost lezate drepturile recurente/ reclamantei.

Suplimentar a notat că atât instanța de fond, cât și cea de apel au indicat că între părți erau raporturi civile și de reprezentare și nicidecum raporturi de muncă, dar nu explică necesitatea emiterii ordinului de angajare și nici procura cu împuterniciri depline avute de către Svetlana Ulkina.

Conform dispozițiilor art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Dispozitivul deciziei Curții de Apel Chișinău a fost pronunțat public la 03 noiembrie 2022.

La 06 decembrie 2022, Curtea de Apel Chișinău a expediat copia deciziei, prin intermediul poștei electronice, reprezentantului apelantei Svetlana Ulkina, avocatului Nadejda Agatii, fapt ce se confirmă prin extrasul din poșta electronică anexată la materialele cauzei (f. d. 99, vol. II).

Astfel, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că recursul declarat de Svetlana Ulkina, reprezentată de avocatul Nadejda Agatii, la 06 februarie 2023, se încadrează în termenul prevăzut de art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

La 27 februarie 2023, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimaților copia cererii de recurs, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f. d. 114, vol. II).

Până la examinarea admisibilității recursului, intimata SRL „Euroatlant” nu și-a valorificat dreptul său procedural și nu a depus referință.

Prin Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conexe reformei Curții Supreme de Justiție) au fost operate modificări în Codul de procedură civilă, care au intrat în vigoare la 01 septembrie 2023.

În conformitate cu prevederile art. XI alin. (3) din Legea nr. 246 din 31 iulie 2023, recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

Din sensul normei de drept enunțate, urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, cu excepția temeiurilor în baza cărora se vor examina recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi.

În această consecvență, se deduce că admisibilitatea recursului depus de Svetlana Ulkina, reprezentată de avocatul Nadejda Agatii, împotriva deciziei din 03 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, va fi examinată în baza temeiurilor stipulate în redacția art. 432 din Codul de procedură civilă, în vigoare până la 01 septembrie 2023.

Examinând temeiurile recursului declarat de Svetlana Ulkina, reprezentată de avocatul Nadejda Agatii, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră recursul inadmisibil, din motivele ce succed.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului, 06 februarie 2023, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Aliniatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În temeiul prevederilor art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4). Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție relevă că, examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă, în vigoare la data declarării recursului.

Din analiza recursului declarat rezultă că Svetlana Ulkina, reprezentată de avocatul Nadejda Agatii, a invocat dispozițiile art. 432 din Codul de procedură civilă, în vigoare la data de 06 februarie 2023.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, reținând că recurenta a făcut trimitere la temeiurile de drept prevăzute de art. 432 alin. (2) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului, precum că părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care instanța judecătorească a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată, a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului sau a interpretat în mod eronat legea, nu a stabilit că instanța de apel, aplicând normele respective, ar fi extins norma juridică dincolo de ipotezele la care se aplică sau invers.

Subsecvent, verificând existența circumstanțelor expuse în art. 432 alin. (3) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului, și anume, dacă cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei; dacă cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată; în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului; instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces; în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată; hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție nu le-a stabilit

Totodată, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, reținând că recurenta a făcut trimitere la temeiul de drept prevăzute de art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului, normă citată supra, nu a stabilit săvârșirea încălcărilor de către Curtea de Apel Chișinău în măsura în care ar fi dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau ar fi comis

erori ce au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului. Totodată, instanța de recurs nu a stabilit că normele aplicate suscită îndoieli la aplicare sau instanța de apel, aplicând normele respective, ar fi extins norma juridică dincolo de ipotezele la care se aplică sau invers.

Prin urmare, dezacordul recurentei cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie temei de casare a deciziei contestate, or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție învederează că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII din Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Din recursul declarat de Svetlana Ulkina, reprezentată de avocatul Nadejda Agatii, nu rezultă că instanța de apel a apreciat arbitrar probele, or, recursul declarat de recurentă, conține obiecții de fapt și de drept, similare celor expuse anterior în cadrul examinării cauzei, care au fost analizate de către instanța de apel, fiind apreciate corespunzător.

În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurentei la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în apel, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează faptul că dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici, care sunt de natură a învedera netemeinicia hotărârii și care se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor factice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea motivelor de netemeinicie pe care se bazează, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului însemnând nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, ci implică determinarea greșelilor imputate instanței de apel și o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează aceste critici.

Drept urmare, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că argumentele invocate de către recurentă nu poate constitui temei de admisibilitate a recursului, deoarece nu denotă aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, și, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Din considerentele redate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că recursul declarat de Svetlana Ulkina, reprezentată de avocatul Nadejda Agatii, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.

(2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului și drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului, art. 440 alin. (1), (2) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Svetlana Ulkina, reprezentată de avocatul Nadejda Agatii, împotriva deciziei din 03 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Oxana Parfeni

Lilia Roic-Botezatu